

Asia: VN/7728/2024

Lausuntopyyntö; luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (palkka-avoimuusdirektiivin kansallinen täytäntöönpano)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 3 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 3 a §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 §:ää

Ehdotetun 6 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan työnantajan tulee "varmistaa, että työpaikkailmoitukset ja niissä käytettävät tehtävänimikkeet ovat sukupuolineutraaleja." Poliisihallitus tuo esiin, että poliisissa on edelleen normiperusteisia -mies - päätteisiä nimikkeitä. Esimerkiksi poliisimiehet on määritelty poliisista annetun valtioneuvoston asetuksen (nro) 1 §:ssä. Jotta poliisissa voidaan siirtyä käyttämään poliisimies-käsitteen sijaan sukupuolineutraalia käsitettä, tulee ensin muuttaa tarvittava poliisin tehtävänimikkeitä määrittelevä erityislainsäädäntö.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 d §:ää

Täytäntöönpanon yhteydessä tulee varmistaa, että valtiotyönantajien yhteinen palveluntuottaja Palkeet ja yhteiset raportointijärjestelmät pystyvät tuottamaan kaiken tasa-arvolain edellyttämän raportoinnin niin tasa-arvovaltuutetulle, työntekijälle itselleen, henkilöstöjärjestöille kuin yhteistä palkka-arviointia varten riippumatta siitä, miten palkka

ja palkkatiedot määritellään ja/tai mitä eria palkkaan lasketaan mukaan. Poliisihallituksen käsityksen mukaan raportointivastuun on hyvä säilyä virastoilla itsellään, sillä virastot myös vastaavat palkkatasa-arvosta, mutta raportointijärjestelmiä koskevan vastuun

tulisi olla valtiotyönantajan osalta Palkeilla. Tämä turvaisi myös sen, että virastot tuottaisivat tiedot samoilla perusteilla ja tiedot olisivat yhdenmukaisia. Koska virastoilla jo on

Kiekussa palkkatietojen ja muiden kustannusten pohjatiedot, on järkevää, että raportointi mahdollistetaan Palkeiden luomilla yhteisillä raportointipohjilla (Kieku ja Tahti).

On tärkeää, että raportoinnin tietosuojaa on varmistettu. Tiedon tulee liikkua niin, ettei henkilö ole tunnistettavissa. Poliisissa on töissä virkamiehiä, joiden tiedot ovat järjestelmässä salattuja esimerkiksi heidän työtehtäviensä vuoksi.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 e §:ää

Täytäntöönpanon yhteydessä tulee varmistaa, että valtiotyönantajien yhteinen palveluntuottaja Palkeet ja yhteiset raportointijärjestelmät pystyvät tuottamaan kaiken tasa-arvolain edellyttämän raportoinnin niin tasa-arvovaltuutetulle, työntekijälle itselleen, henkilöstöjärjestöille kuin yhteistä palkka-arviointia varten riippumatta siitä, miten palkka

ja palkkatiedot määritellään ja/tai mitä eriä palkkaan lasketaan mukaan. Poliisihallituksen käsityksen mukaan raportointivastuun on hyvä säilyä virastoilla itsellään, sillä virastot myös vastaavat palkkatasa-arvosta, mutta raportointijärjestelmiä koskevan vastuun

tulisi olla valtiotyönantajan osalta Palkeilla. Tämä turvaisi myös sen, että virastot tuottaisivat tiedot samoilla perusteilla ja tiedot olisivat yhdenmukaisia. Koska virastoilla jo on

Kiekussa palkkatietojen ja muiden kustannusten pohjatiedot, on järkevää, että raportointi mahdollistetaan Palkeiden luomilla yhteisillä raportointipohjilla (Kieku ja Tahti).

On tärkeää, että raportoinnin tietosuojaa on varmistettu. Tiedon tulee liikkua niin, ettei henkilö ole tunnistettavissa. Poliisissa on töissä virkamiehiä, joiden tiedot ovat järjestelmässä salattuja esimerkiksi heidän työtehtäviensä vuoksi.

Ehdotetun 6 e §:n 4 momentin mukaan: "Toteuttaessaan yhteiseen palkka-arviointiin perustuvia toimenpiteitä työnantajan on yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa korjattava perusteettomat palkkaerot kohtuullisessa ajassa ja viimeistään kuuden kuukauden

kuluessa yhteisen palkka-arvioinnin valmistumisesta tai siitä, kun yhteisen palkka-arvioinnin olisi tullut valmistua." Poliisihallitus toteaa, että tämä käytännössä tarkoittaa sitä,

että virastot maksavat mahdolliset korjaavat toimenpiteet omasta kehiksestään. Poliisihallituksen käsityksen mukaan tällä hetkellä virastot eivät saa käyttää kehysrahoitustaan

palkkausjärjestelmien kehittämiseen valtion virkaehtosopimuslain ja -asetuksen säännösten johdosta, vaan palkkatasoa voi korjata vain virastoerärahoituksen turvin solmitulla tarkentavalla virkaehtosopimuksella.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 f §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 g §:ää

Täytäntöönpanon yhteydessä tulee varmistaa, että valtiotyönantajien yhteinen palveluntuottaja Palkeet ja yhteiset raportointijärjestelmät pystyvät tuottamaan kaiken tasa-arvolain edellyttämän raportoinnin niin tasa-arvovaltuutetulle, työntekijälle itselleen, henkilöstöjärjestöille kuin yhteistä palkka-arviointia varten riippumatta siitä, miten palkka

ja palkkatiedot määritellään ja/tai mitä eria palkkaan lasketaan mukaan. Poliisihallituksen käsityksen mukaan raportointivastuun on hyvä säilyä virastoilla itsellään, sillä virastot myös vastaavat palkkatasa-arvosta, mutta raportointijärjestelmiä koskevan vastuun

tulisi olla valtiotyönantajan osalta Palkeilla. Tämä turvaisi myös sen, että virastot tuottaisivat tiedot samoilla perusteilla ja tiedot olisivat yhdenmukaisia. Koska virastoilla jo on

Kiekussa palkkatietojen ja muiden kustannusten pohjatiedot, on järkevää, että raportointi mahdollistetaan Palkeiden luomilla yhteisillä raportointipohjilla (Kieku ja Tahti).

On tärkeää, että raportoinnin tietosuoja on varmistettu. Tiedon tulee liikkua niin, ettei henkilö ole tunnistettavissa. Poliisissa on töissä virkamiehiä, joiden tiedot ovat järjestelmässä salattuja esimerkiksi heidän työtehtäviensä vuoksi.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 8 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 9 a §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 12 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 20 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 21 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 21 b §:ää

-

Kommenttinne tasa-arvoaltuutetusta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne tilastokeskuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia työnantajiin (4.2.1.1)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia julkiseen talouteen (4.2.1.2)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia viranomaisiin (4.2.2)

-

Kommenttinne koskien sukupuolivaikutuksia (4.2.3)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia palkansaajiin (4.2.4)

-

Kommenttinne koskien asian taustaa ja valmistelua, EU-säädöksen tavoitteita ja pääasiallista sisältöä sekä nykytilaa ja sen arviointia (1-3)

-

Kommenttinne koskien muita toteuttamisvaihtoehtoja (5)

-

Kommenttinne koskien suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestykseen (11)

-

Muut huomiot

Palkka-avoimuusdirektiivin täytäntöönpano kansallisesti saattaa aiheuttaa valtiolla käytössä olevien vanhempien palkkausjärjestelmien osalta riskin siitä, etteivät järjestelmät

täytä laissa säädettäviä palkkatasa-arvoa koskevia määräyksiä tai näiden määräysten

täyttymistä voi olla vaikeaa osoittaa yksittäisissä tapauksissa. Tästä saattaa seurata tarpeita uudistaa vanhimpia palkkausjärjestelmiä, jotta virastot pystyvät täyttämään lain tuomat velvollisuudet.

Palkkausjärjestelmät uudistetaan aina neuvotteluteitse, jolloin palkkausjärjestelmän uudistaminen tarvitsee myös rahoituksen. Rahoitustarve esimerkiksi

poliisin kaltaisessa yli 10 000 htv:n organisaatiossa saattaa osoittautua kohtuullisen suureksi.

Valtiotyönantajien näkökulmasta on tärkeää, että Valtion työmarkkinalaitokselta tulee tarkemmat, erityisesti raportointivelvollisuuden täyttämiseen liittyvät seikkaperäiset ohjeet

ennen lain voimaan astumista.

Tärkeää on myös, että käytössä olevien valtiotyönantajien raportointijärjestelmien tarvittava kehitystyö tasa-arvolaisissa säädetyn raportointivelvollisuuden toteuttamiseksi valmistuu ennen lain voimaantuloa.

Rajaniemi Heli
Poliisihallitus